

Marten Toonder

Nog meer listen van Tom Poes

Alle verhalen van
Olivier B. Bommel
en Tom Poes

2015

DE BEZIGE BIJ

AMSTERDAM | ANTWERPEN

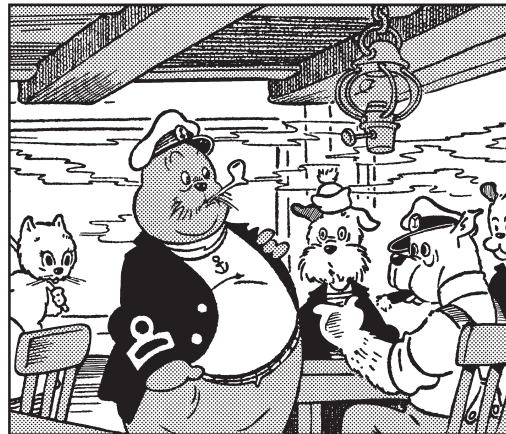
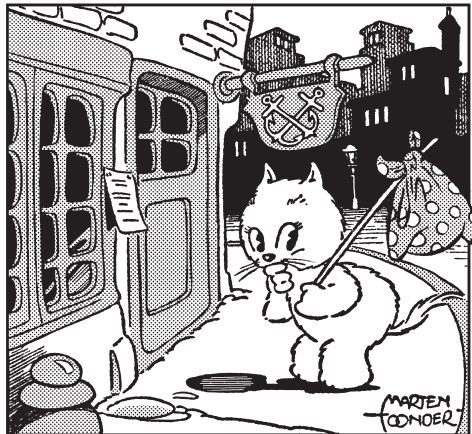
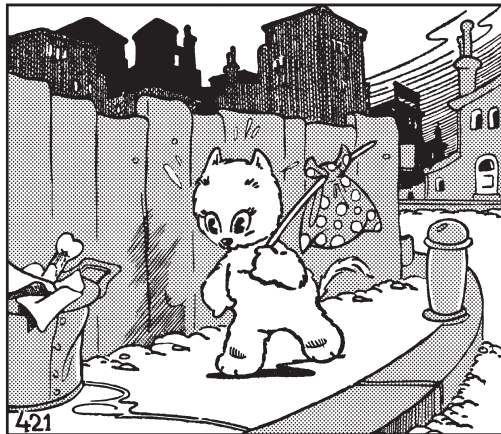
Tom Poes en het land van de bliken mannen

Als Rotterdammer was Marten Toonder in 1940 getuige van het gevolg van een ‘ontmenselijke’ oorlog: het platgooien van zijn stad door vliegtuigbommen. De daders hoog in de lucht waren niet lijfelijk bij de misdaad betrokken. Dit verhaal, dat tot de betere oudere verhalen van Toonder wordt gerekend, werpt een futuristische blik op oorlogsvoering, waarbij legers bestaan uit gevoelloze robots. Een idee dat vandaag de dag door het gebruikmaken van ‘drones’ om tegenstanders uit te schakelen, werkelijkheid is geworden.

Toonder liet zich in 1942 inspireren door de heersende oorlog. Hij onderkende het gevaar van centraal bestuurd robots als wapen en liet als voorbeeld van een kwade genius professor Sickbock opdraven. Deze bouwt aan een leger robots om daarmee de wereldheerschappij te grijpen. Gelukkig wordt zijn robotfabriek geheel vernietigd, een troostrijk toekomstbeeld voor lezers in oorlogstijd. Het woord en het begrip robot waren in die dagen nieuw en actueel. Havenstad Ankerdam wordt de grootste haven van het land genoemd, en dus ligt de vergelijking met Rotterdam voor de hand. De figuur van Ukkie Oetang is een voorloper van Plep Labberdaan in het verhaal *De Labberdaan* (1965). Hij is reusachtig sterk, wil hard werken, en is een domme kracht die zeer gevoelig en bang is.

Wim Hazeu, biograaf van Marten Toonder

Dit is het 14de avontuur van heer Bommel en Tom Poes. De stroken hebben de nummers 421-485. Het verscheen voor het eerst in *De Telegraaf* van 28 september 1942 tot en met 11 december 1942. In 1946 verscheen het onder de titel *Tom Poes in het land van de blikken mannen* als deel 1 in de tweede serie *Tom Poes* bij Uitgeverij D.A.V.I.D. Bij De Bezige Bij werd het gepubliceerd als *Het land van de blikken mannen; Avonturen van Tom Poes* (1975) en in de bundel *Avonturen van Tom Poes 1* (2006). Uitgeverij Panda publiceerde het als *Tom Poes en de blikken mannen* in deel 1 van de reeks *Heer Bommel: volledige werken: de weekbladpublicaties* (1995) en in deel 2 van de reeks *Heer Bommel: volledige werken: de dagbladpublicaties* (2000).

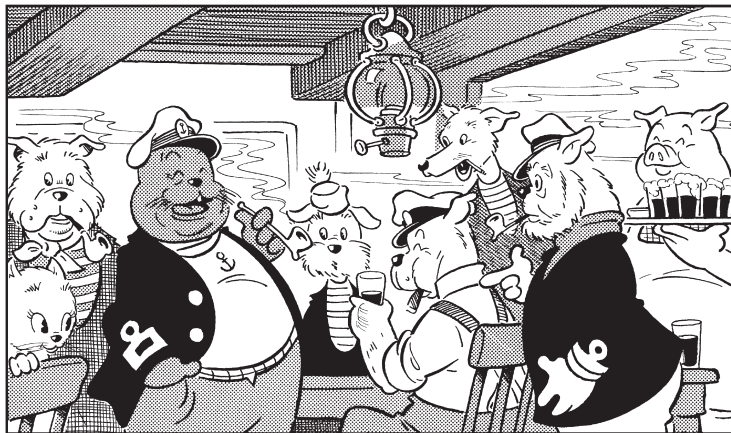
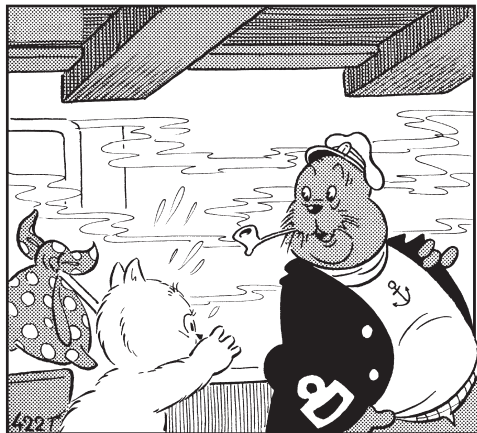
Tom Poes was in zijn eentje een beetje gaan zwerven. Hij reisde van het ene plaatsje naar het andere en kwam op die manier eindelijk in Ankerdam terecht. Dat was de grootste havenstad van het land en omdat Tom Poes nu eenmaal erg veel van schepen en havens houdt, had hij het daar best naar zijn zin. Op een dag had hij een lange wandeling langs de dokken gemaakt en hij was een beetje moe geworden. Hij was dan ook blij, toen hij een klein cafeetje in het oog kreeg.

Hier ga ik een beetje uitrusten, dacht hij, en wat te drinken zal ik hier ook wel kunnen krijgen.

Zo gedacht, zo gedaan. Tom Poes stapte het cafeetje binnen en keek eens om zich heen om een plaatsje te zoeken. Het was erg vol en ro-

kerig en lawaai was er ook. Maar boven alles uit hoorde hij een luide hese stem, die hem erg bekend voorkwam en die zei: 'Onzin! Vrouwenpraat! Een vuurtoren gaat niet uit zichzelf uit. Vandaag de dag niet meer, meneer. Vroeger misschien. Toen moest je al blij zijn als er ergens een kaars werd aangestoken voor een eerlijk zeeman, maar tegenwoordig... Oho, een vuurtoren is een vuurtoren en die brandt. Afgelopen! Uit!'

Wel heb ik ooit, dacht Tom Poes. Dat kan alleen maar kapitein Wal Rus zijn. Dat vind ik leuk, want die heb ik in geen tijden gezien.

10 Tom Poes liep snel op kapitein Wal Rus af en trok hem aan zijn mouw.

‘Hallo, kapitein!’ riep hij. ‘Hoe gaat het met u?’

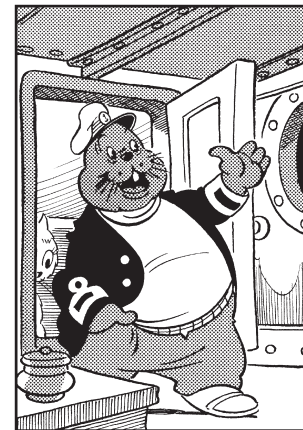
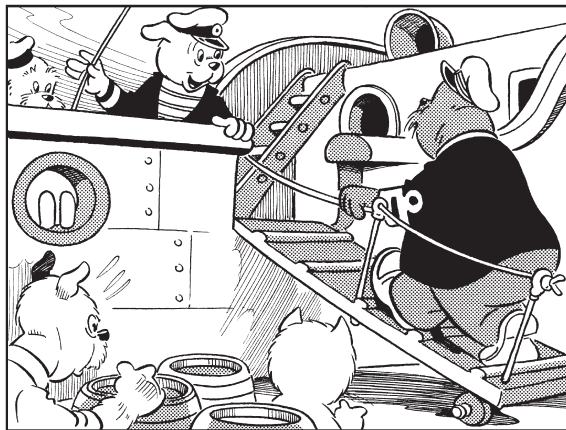
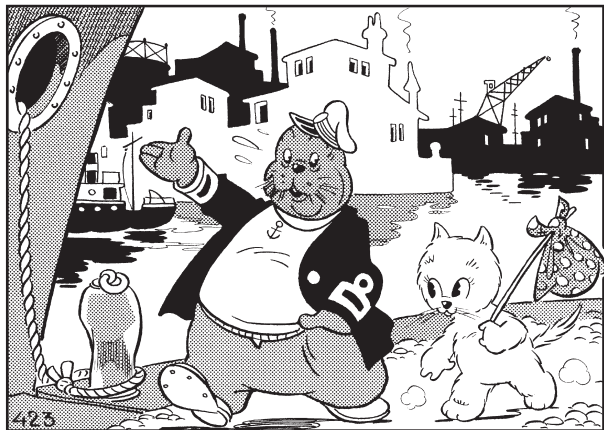
‘Hallo!’ zei de kapitein. ‘Ook goeiedag. Tom Poes, als ik me niet vergis. Goed zo. Ga zitten en drink wat. Die kerels hier willen beweren dat er bij Kaap Lava geen vuurtorens meer branden en dat alle havens er gesloten zijn. Komt geen loods meer aan boord, zeggen ze. Honderd snorharen, wat een onzin. Luister er niet naar, Tom Poes. Vrouwenpraat, meneer.’

‘Wacht eens even,’ zei een dikke zeeman met een ringbaard. ‘Loop niet zo hard van stapel, man. Ik kom net van Kaap Lava vandaan en ik verzeker je dat het is zoals ik je verteld heb. Er was geen vuurtoren meer die brandde. Alle lichten langs de kust waren uit, er kwam geen

loods aan boord en ik heb nergens een teken van leven gezien. Het is niet pluis daar, dat verzeker ik je. Er is daar iets gebeurd; alle levende wezens zijn daar weggegaan of ziek geworden.’

‘Dat is het ook niet,’ zei een stuurman, die zijn jasje had uitgetrokken omdat hij het warm had. ‘Er zijn daar nog wel levende wezens, want op een nacht, toen we daar voor de kust lagen te wachten, heb ik een ontzettend lawaai gehoord. Het leek wel een machinefabriek. Maar diezelfde nacht kwam er een stevige storm opsteken van de landkant en we zijn zo ver weggedreven dat we hier binnengevallen zijn om op verhaal te komen.’

‘Hm,’ zei Wal Rus, ‘heel aardig verhaal. Maar ik geloof er niks van. Zal het trouwens zelf wel merken, want ik moet zelf naar Kaap Lava met een lading erwten.’

‘Wat een overgehaalde onzin, meneer,’ zei kapitein Wal Rus, toen hij even later met Tom Poes langs de havenkant liep. ‘Zo’n café is heel aardig, maar er wordt te veel gepraat. Slecht voor een eerlijk zeeman. Waarom zouden er op Kaap Lava geen levende wezens meer wonen? Waarom, meneer? Ik ben er twee maanden geleden nog geweest en toen was alles in orde. Stad in orde, mensen in orde, alles in orde. En ik heb net een lading ingenomen voor diezelfde Kaap, en nog niet gehoord dat het niet doorgaat. Ik ga naar Kaap Lava en dan zal ik wel zien wat er van al die verhalen waar is.’

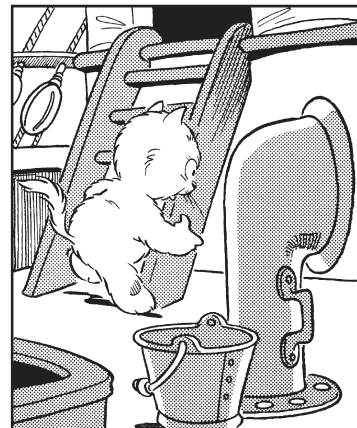
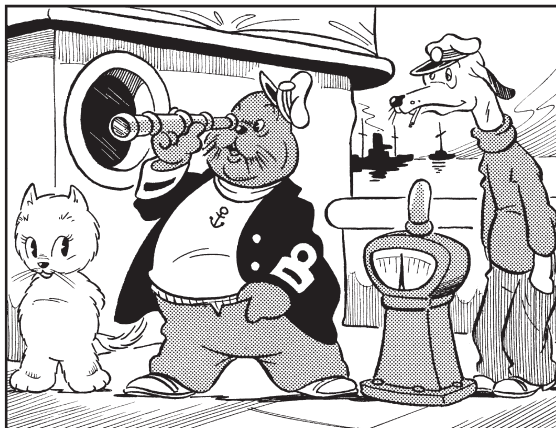
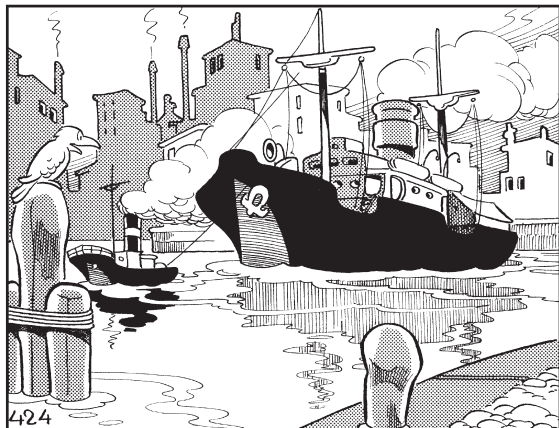
‘Hm,’ zei Tom Poes, ‘het zou toch best eens waar kunnen zijn. Er gebeuren meer vreemde dingen op de wereld. Dat eiland van Grim, Gram en Grom bijvoorbeeld, dat was toch ook niet gewoon, kapitein. Ik zou in ieder geval best mee willen naar Kaap Lava, als u er geen

bezwaar tegen hebt. Ik geloof dat er een avontuur in de lucht hangt.’

‘Goed,’ zei Wal Rus. ‘Afgesproken. Je gaat mee, meneer. Je bent een vent waar een eerlijk zeeman nog weleens mee praten kan. Geen landhaai... Dat wil zeggen, geen gewone. Kom mee aan boord, we zijn er al.’

Tom Poes volgde Wal Rus de loopplank op en liep achter hem aan over het dek, waar net het laatste deel van de lading in de ruimen werd gehesen.

‘Hier is je hut, Tom Poes,’ zei de kapitein. ‘Maak het je gemakkelijk en ik hoop dat de goede, oude Albatros niet al te veel avonturen zal beleven. Goed en wel al die buitenissigheden, maar niet te vaak meneer, niet te vaak.’

- 12 Toen de laatste zakken erwten in de ruimen waren verdwenen, werd de Albatros door een sleepboot de rivier op getrokken en naar zee gesleept.

‘Ziezo,’ zei kapitein Wal Rus, terwijl hij de telegraaf op volle kracht zette. ‘De rit gaat beginnen, meneer. We zijn nu op het ruime sop en dat is toch maar de enige plek waar een goed schip en een rechtgeaard zeeman aarden kunnen. Dat is mijn mening en daar blijf ik bij. Deze koers kan je aanhouden, totdat we het lichtschip Zeehond gepasseerd zijn, stuurman. Daarna gaan we rechtstreeks op Kaap Lava af en als we dit weer houden, kunnen we er over twee dagen zijn.’

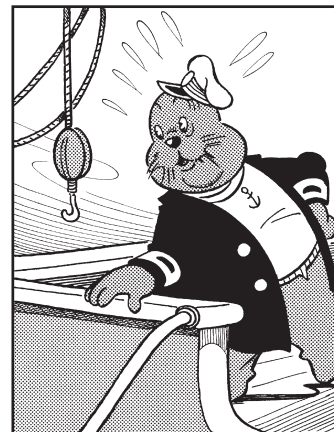
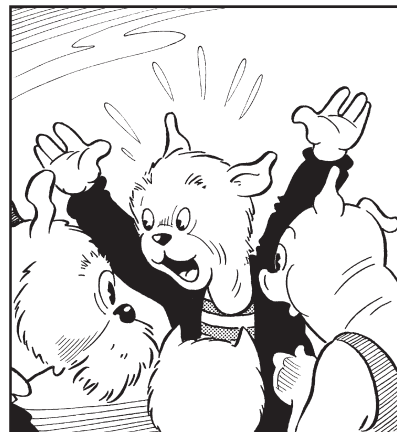
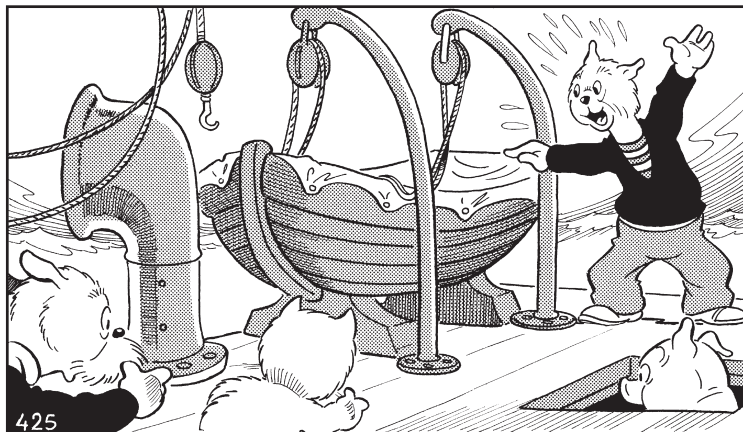
‘Hebt u al berichten uit Kaap Lava gekregen, kapitein?’ vroeg Tom

Poes. ‘Weet u al of er nog mensen wonen? Het zou toch niet leuk zijn wanneer u met uw hele lading erwten bleef zitten.’

‘Hm,’ zei de kapitein. ‘Het is dat je het me vraagt, maar... nee, berichten kan ik niet krijgen en dat is toch wel overgehaald raar, Tom Poes. Enfin, we zullen zien, meneer, we zullen zien.’

Ik hoop dat het goed afloopt, dacht Tom Poes, terwijl hij de brugtrap afdaalde. Maar ik geloof dat het weleens een vreemd avontuur kan worden.

Op dat moment hoorde hij ineens iemand roepen op het sloependeck. ‘Hela!’ riep een stem. ‘Hierheen! Kom eens kijken wat ik gevonden heb!’

Tom Poes holde naar het sloependek waar hij had horen roepen en klauterde het trapje op. Bij de laatste sloep stond een matroos opgewonden met zijn armen te zwaaien.

‘Hola, bootsman!’ riep hij. ‘Kijk eens wat er onder dit dekzeil ligt! Het is niet pluis in deze sloep! Er beweegt iets!’

Van alle kanten kwamen er zeelieden opdagen en de kok stak nieuwsgierig zijn hoofd uit het kombuisluik.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg de bootsman. ‘Wat sta je daar te gillen? Doe niet zo druk, man, en gedraag je als een zeeman. Het is hier geen kinderkamer!’

‘Ja, bootsman,’ zei de matroos. ‘Maar er bewoog echt iets onder dat

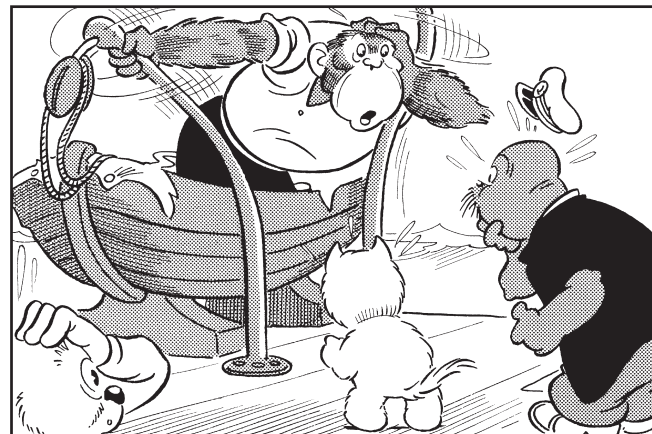
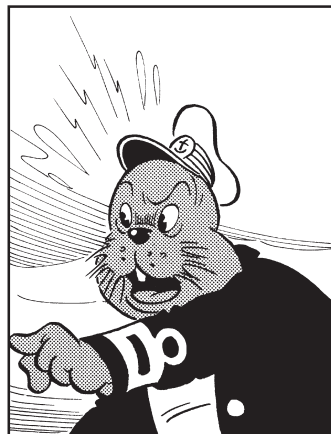
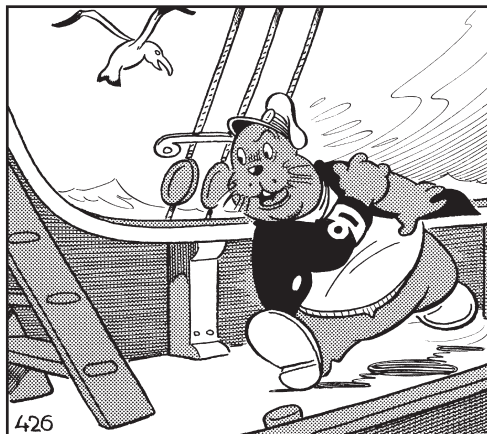
dekzeil. Ik heb het met mijn eigen ogen gezien.’

‘Tjonge,’ zei de kok, ‘vast een zeeslang. Die beesten kunnen de geur van bruine bonen niet verdragen en ik was net bezig ze op het vuur te zetten.’

‘Onzin,’ zei de bootsman. ‘Haal dat dekzeil van die sloep af, dan kunnen we zien wat er aan de hand is.’

Wal Rus had intussen het drukke gedoe op het sloependek in de gaten gekregen en keek er ontevreden naar.

‘Hm,’ bromde hij, ‘hebben zeker niets beters te doen dan met elkaar te kletsen. Denken zeker dat dit een plezierreisje voor zwakke zeelieden is. Bah! Ik zal ze leren!’

14 Kapitein Wal Rus sprong het trapje van de brug af en beende naar het sloependeck, terwijl hij zijn mouwen opstroopte.

‘Wat is dat daar?!’ brulde hij. ‘Aan je werk! Denken jullie soms dat dit een passagiersschip is? Dit is een eerlijke vrachtaarder en hier wordt gewerkt zolang ik kapitein ben!’

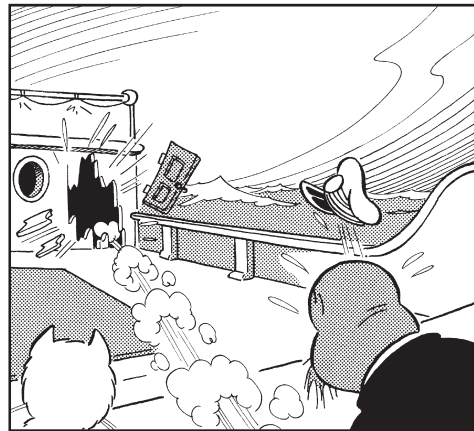
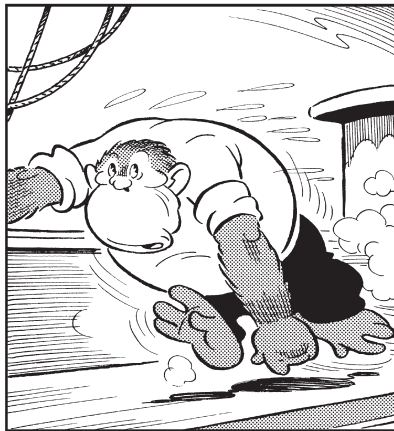
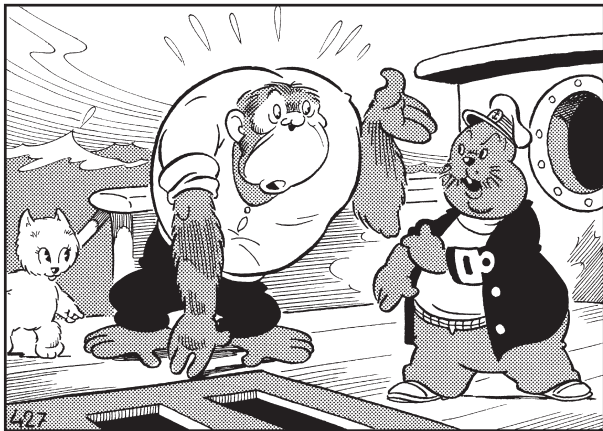
‘Ja, maar er zit iemand in die sloep, kap’tein,’ zei de bootsman. ‘Ik denk dat het een verstekeling is, een passagier die stiekem aan boord is gekomen, omdat hij niet voor zijn overtocht wil betalen.’

‘Een verstekeling?’ vroeg Wal Rus. ‘Een verstekeling, zei je, bootsman? Dat kan ik net goed gebruiken! Laat hem maar eens uit die

sloep komen, dan zal ik hem een pak klappen geven dat hem heugen zal. Ha, ik zal hem leren om voor niks mee te varen! Kom uit die sloep, manneke! Kom eruit! Gauw een beetje, dan zal ik je een paar sterretjes laten zien!’

Er kwam beweging onder het dekzeil, de sloep schudde heen en weer en toen kwam de verstekeling tevoorschijn. Hij scheurde het dekzeil van zich af, greep de davits en boog die uit elkaar alsof ze van papier waren in plaats van staal.

‘Hier b-b-ben ik, k-k-kap’tein,’ zei hij. ‘D-d-d-doe me n-n-niks, alstublieft!’

Tom Poes stond wel even vreemd te kijken, dat snap je. Hij had niet verwacht dat er zo'n verstekeling uit de sloep zou komen.

'Hoe heet je?' vroeg kapitein Wal Rus. 'Hoe ben je hier aan boord gekomen, hè? Waar haal je de brutaliteit vandaan? Geef antwoord, lummel!'

'Mij heet Oetang,' zei de verstekeling. 'Noemen mij Ukkie Oetang. Ikke wil grrraag vaarrren, kap'tein. Ik wil werrken. Maarr doe me niks, alstublieft. Ikke ben een arrrme, kleine zeeman en doe nooit iemand kwaad.'

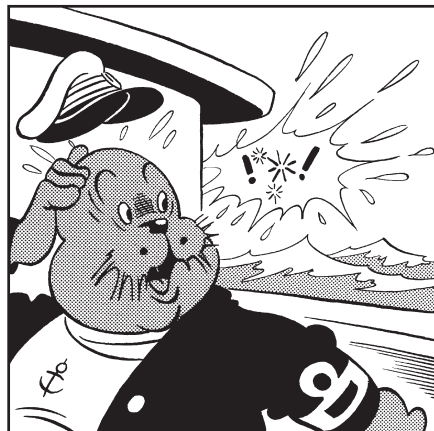
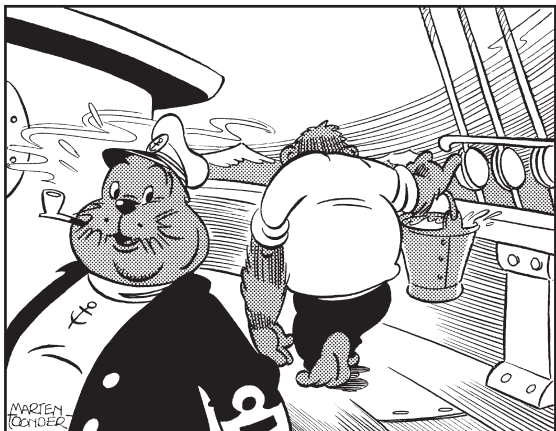
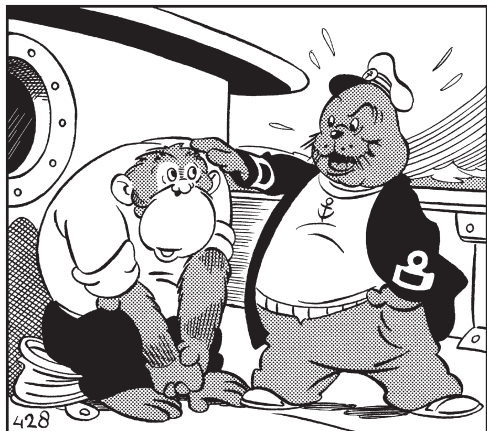
'Hm,' zei Wal Rus. 'Ukkie Oetang! Een overgehaalde verstekeling! Kom hier, aap van een jongen, dan zal ik je een pak klappen geven!'

Wil varen, hè? Wil werken, goed zo! Maar eerst zal ik je bewijzen dat je mij niet voor de gek kunt houden! Je denkt zeker dat ik alles zo maar goed vind. Ik zal je laten zien wie hier de baas is!

'Neeeee!' riep Ukkie Oetang. 'Geen klappen! Mij houd niet van klappen! Neeeee!'

Toen nam hij een sprong boven van het sloependek af en rende zo vlug als hij kon door een dichte deur heen een hut binnen, zodat de houtsplinters in de rondte vlogen en de deur in zee viel.

'Wel heb ik ooit!' zei Wal Rus. 'Een lieve jongen is dat! Houd hem in de gaten, Tom Poes, en zorg dat hij niet met ankers en kettingen gaat morsen.'

16 'Wat zit je daar te suffen, manneke?' vroeg kapitein Wal Rus de volgende morgen aan Ukkie Oetang, die met een mistroostig gezicht tegen een hut aan zat. 'Denk je dat er hier aan boord niets te doen is? Denk je dat je zomaar helemaal voor niets mee mag varen, zonder te werken? Sta op, ga van mijn allermooiste, hele dure emmer af. Kijk nu eens hoe het ding eruitziet! Het lijkt warempel wel een oud stuk blik met een harmonicamodel. Vooruit, ga aan het werk! Ga het dek schoonmaken! Schiet op!'

'Niet boos zijn, baasie!' zei Ukkie. 'Ikke zal werren en werren en het dek errrrg mooi maken, maar niet boos zijn. Watte moet ikke doen? Hoe moet ik het dek schoonmaken? Hebben u een stofdoekie voor mij?'

'Een stofdoek?' brulde de kapitein. 'Een stofdoek, man? Sakkerloot, denk je soms dat het hier een salonnetje is? Pak een emmer en een

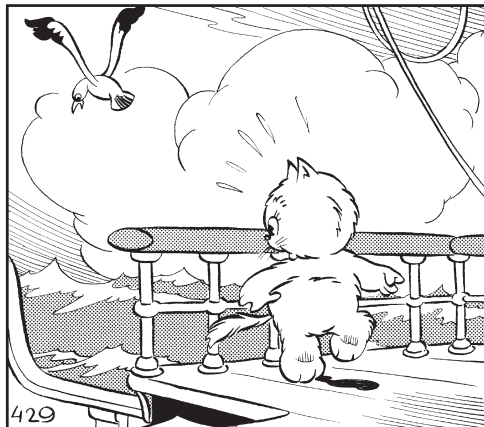
bezem en ga zwabberen. En als je rommel tegenkomt, moet je het overboord gooien. Begrepen? Ingerukt dan!'

Ukkie Oetang nam een emmer en verdween achter de hut, terwijl hij zachtjes tegen zichzelf praatte.

'Zwabberen,' mompelde hij. 'Rrrrommel overboord gooien. Zwabberen.'

Kapitein Wal Rus keerde zich intussen tevreden om en stapte weg. 'Dat heb ik hem aardig gezegd,' mompelde hij. 'Je moet toch maar met je mannen om kunnen gaan. Zoiets heb je of je hebt het niet. Hm, nu zal je die kerel eens zien werken. Daar kan ik nog aardigheid aan beleven. Het lijkt me...'

Op dit punt werd de kapitein in zijn overpeinzingen gestoord door een ontzettend lawaai van achter de hut.

Tom Poes liep intussen op het voordek uit te kijken of hij nog geen land zag.

Ik ben toch wel erg benieuwd naar Kaap Lava, dacht hij. Ik ben er zeker van dat daar toch iets vreemds aan de gang is. Kapitein Wal Rus kan nu wel zeggen dat er niets van waar is, maar wanneer al die andere zeelieden het erover eens zijn, heeft hij vast en zeker ongelijk. Het is toch in ieder geval vreemd dat we nog helemaal geen radiobereichten hebben ontvangen. Wie weet wat voor een interessant avontuur ons nog te wachten staat. Ik zou willen...

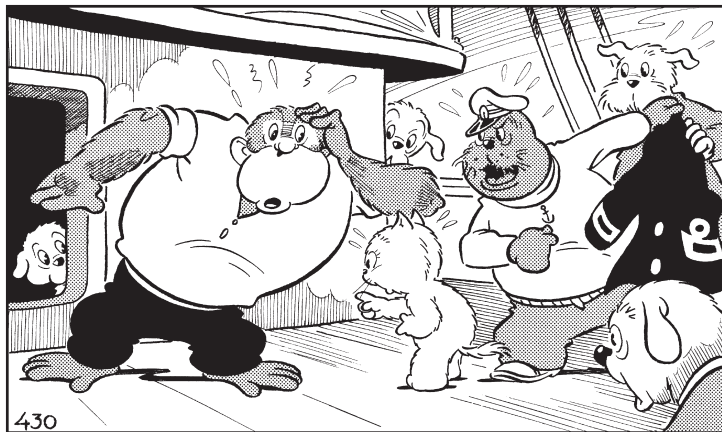
Toen hoorde hij ineens hetzelfde geluid dat kapitein Wal Rus gestoord had en hij keerde zich met een sprong om en holde de trap af. Beneden aan dek was het een grote opschudding. De bootsman

hield zijn hoofd met beide handen vast en kreunde, kapitein Wal Rus sprong brullend van woede rond en van alle kanten snelden de matrozen toe. Midden in het lawaai stond Ukkie Oetang. Hij had één van de lieren met een ruk uit het dek getrokken en slingerde die met een boog de zee in.

‘Dek opruimen!’ riep hij. ‘Helemaal schoonmaken! Geen rrommel meerr. Kap’tein zal blij zijn. Zal denken dat ikke flinke jongen zijn.’

‘Schei uit, kerel!’ riep de kapitein. ‘Dat moet niet overboord! Dat is een winch! Lelijk overgehaald zeeanemoontje!’

Maar Ukkie Oetang luisterde niet. Daarvoor was hij veel te hard bezig.

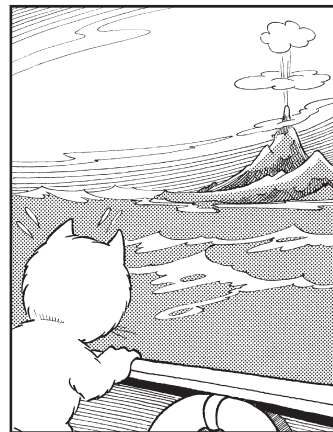
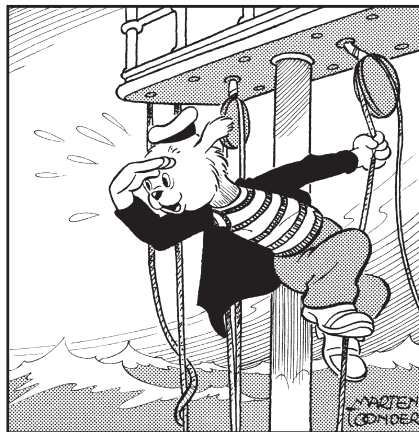
18 Ukkie Oetang werd van alle kanten boos aangekeken toen hij de lier in zee had gegooid.

‘Daar zal je plezier van beleven, akelig ventje!’ riep Wal Rus. ‘Hier bootsman, pak mijn jas eens aan. En nu ga ik mosterdsaus van je maken, meneer! Hou je vast, want ik ga een paar doffe beuken op je overgehaalde hoofd geven, dat je niet meer weet waar je bent!’

‘N-n-n-niet s-s-s-slaan!’ riep Ukkie. ‘Ikke harrd werrrken! Geen rrrommel aan dek! Ikke heb alle viezigheid in de zee gegooid. Waarrrom is baas boos op de arrrrme kleine Ukkie Oetang?’

‘Viezigheid?!’ bulderde de kapitein. ‘Mijn mooie machines viezigheid? Kom hier jij!’

‘Wacht eens even,’ zei Tom Poes. ‘Ik geloof dat hij het niet kan helpen, kapitein. Hij heeft natuurlijk nog nooit op een schip gevaren en nu weet hij niet wat er op het dek hoort te staan en wat oude rommel

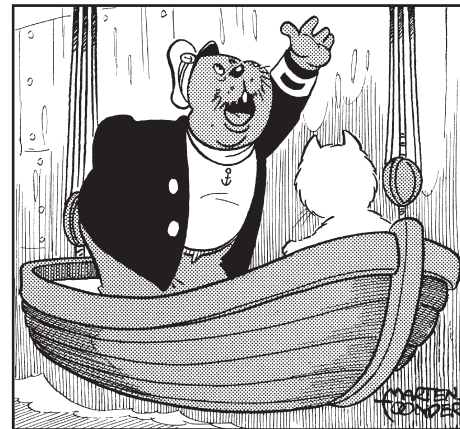
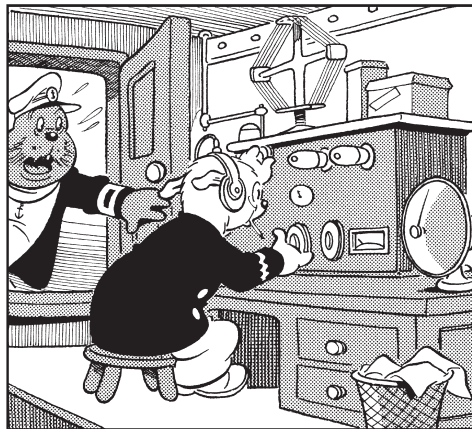
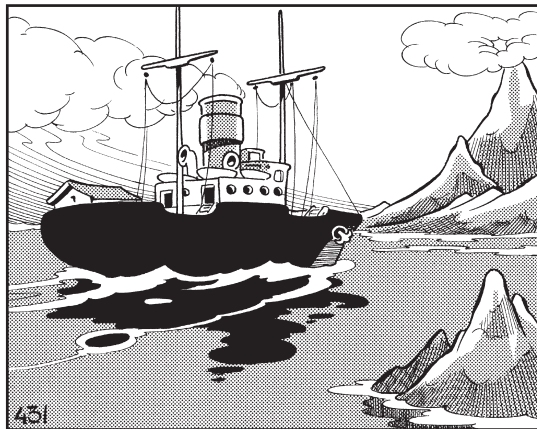

is. Geef hem nog maar geen klappen; hij moet het nog leren.’

‘Hm,’ zei Wal Rus, ‘je verdedigt die lummel, Tom Poes, en het is dat jij het bent, maar anders zou ik hem leren. Voor deze keer zal ik me inhouden, maar ik kan je niet beloven dat ik daarmee doorga, meneer. Bah! Overgehaalde landhaai!’

Ukkie Oetang was vreselijk dankbaar en hij wilde Tom Poes net gaan omhelzen toen de uitkijk riep dat er land in zicht was. De hele bemanning holde naar de verschansing om te kijken naar het geheimzinnige land, waar ze heel wat verhalen over gehoord hadden. Ja, aan stuurboord staken een paar kale pieken uit de zee omhoog en om de hoogste piek hing een rookpluim.

‘KaaP Lava,’ zei de kapitein. ‘En die piek is de Vuurberg, een overgehaalde vulkaan, meneer.’

De Albatros stoomde langzaam op Kaap Lava af en ankerde op de plek waar meestal de loods aan boord kwam om het schip in de haven te brengen. Maar deze keer bleef alles stil en eenzaam in de baai. Er voeren geen schepen en er was zelfs geen enkel rookpluimpje van een sleepboot aan de haveningang te zien.

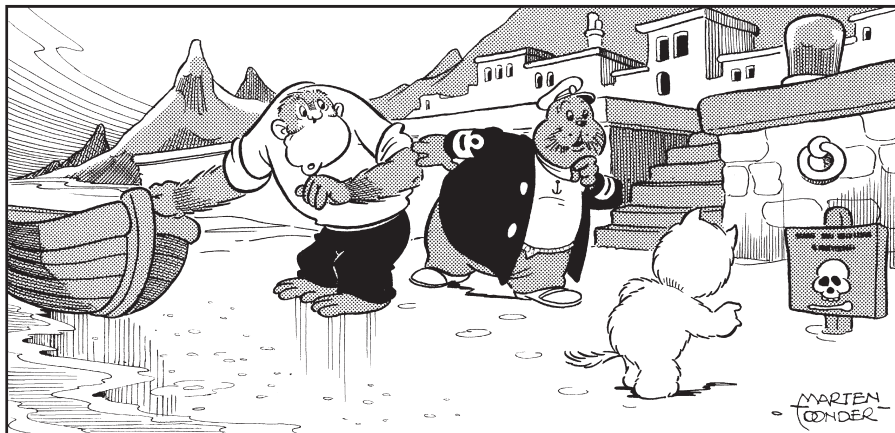
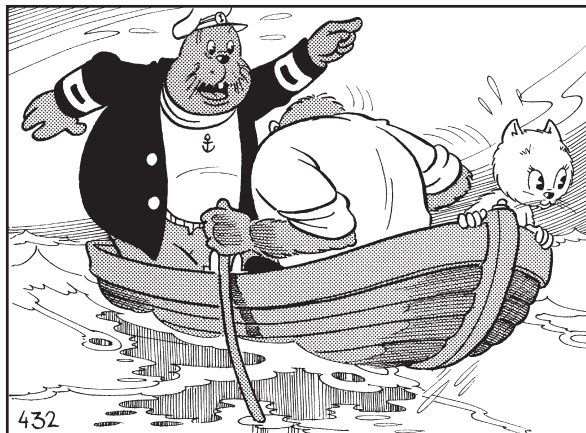
‘Een raar geval,’ zei kapitein Wal Rus. ‘Ik begin nu toch ook te geloven dat er iets niet in de haak is. Probeer eens of je verbinding kunt krijgen, marconist.’

‘Dat hoef ik niet eens meer te proberen,’ zei de marconist. ‘Ik ben al een uur lang bezig om verbinding te zoeken, maar alle zenders op Kaap Lava zwijgen. Er is er geen meer die antwoord geeft. Het is een raar geval.’

‘Hm,’ zei de kapitein. ‘Niet in de haak, net als ik al zei. Geen verbinding, geen loods, geen agenten voor de lading... Ik ga er zelf op af. Ik ga eens kijken wat daar aan de hand is.’

Wal Rus liet een kleine sloep strijken en sprong erin.

‘Kom mee, Tom Poes,’ zei hij. ‘Jij lijkt me de meest geschikte om met me mee te gaan. Ik ruik onraad. Het zou best eens kunnen zijn dat er daar op Kaap Lava vreemde dingen gebeurd zijn, want ik vraag me af waar alle inwoners zijn gebleven. En jij hebt meer gekke dingen bij de hand gehad. Kom mee, meneer! En die onhandige lummel, die Oetang, mag ons roeien. Ik geloof dat hij nogal sterk is.’

20 Ukkie Oetang sprong dus ook in de sloep en begon te roeien. Kapitein Wal Rus hield het roer en Tom Poes hing voorin over het randje te kijken. Kaap Lava kwam langzamerhand naderbij, de kaden en het strand werden zichtbaar, maar nergens was een mens te zien. Alles was even doods en verlaten en zag er vervallen uit.

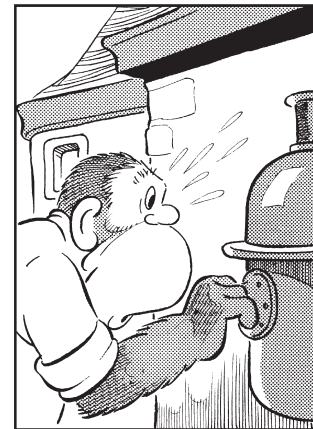
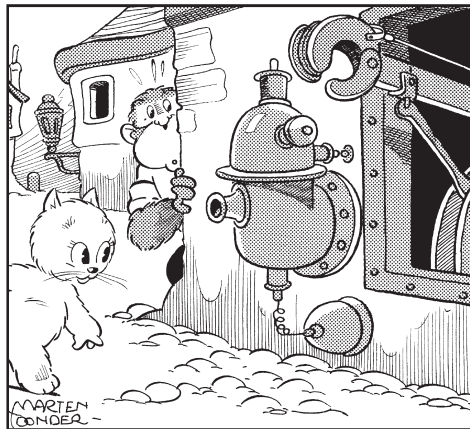
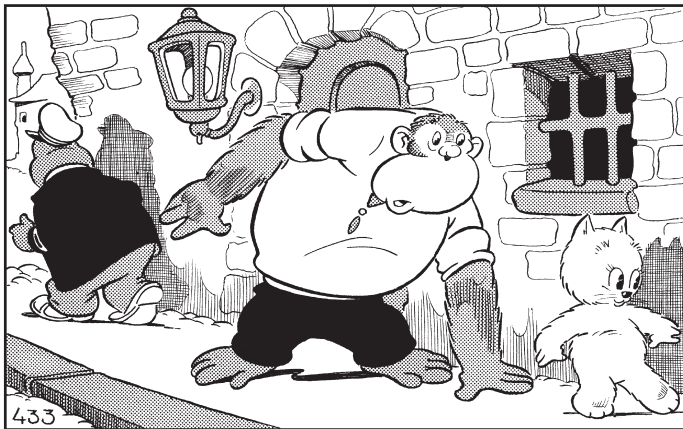
‘We gaan niet naar de haven,’ zei de kapitein. ‘Het lijkt me het beste om maar eerst eens op het strand te landen en rustig rond te kijken. Wanneer er werkelijk onraad is, zal je dat eerder in de haven dan op het zand vinden.’

De sloep schoof dus na een kwartiertje op het strand en terwijl Wal Rus en Tom Poes eruit sprongen, trok Ukkie Oetang de boot op het droge, zodat ze niet weg kon drijven.

‘Het is eb,’ zei Wal Rus. ‘Als het vloed is, staat het water meestal tegen de kade. We moeten zorgen dat we niet te ver van de sloep af gaan, want als het hoogwater wordt, moeten we hem hoger optrekken. En nu gaan we maar eens wat rondkijken. Hier is de trap naar de kade. Kom mee, meneer!’

‘Wacht eens even,’ zei Tom Poes. ‘Hier staat een bord met een doodshoofd erop! Wat zou dat kunnen betekenen?’

‘Dat betekent dat hier levende wezens zijn,’ zei Wal Rus. ‘Kerels die ons bang willen maken.’

‘Het lijkt me het beste,’ zei Tom Poes, ‘dat we niet allemaal dezelfde kant opgaan. U gaat hier bijvoorbeeld links de hoek om, kapitein, dan ga ik met Ukkie naar rechts. Als we dan dit blok zijn omgelopen, ontmoeten we elkaar vanzelf weer. Hoe lijkt u dat plan?’

‘Hm, goed,’ zei Wal Rus. ‘Ik links, jij rechts. Goed! Maar kijk uit je doppen, Tom Poes. De lucht bevat me hier niet. Niet gezond voor een eerlijk zeeman. Die overgehaalde landhaaien hebben hier iets raars uitgehaald, daar kan je donder op zeggen, meneer.’

Kapitein Wal Rus verdween dus met schommelende passen om de hoek en Tom Poes sloop met Ukkie Oetang voorzichtig verder. Ze hadden nog niet erg ver gelopen toen Tom Poes ineens stil bleef staan.

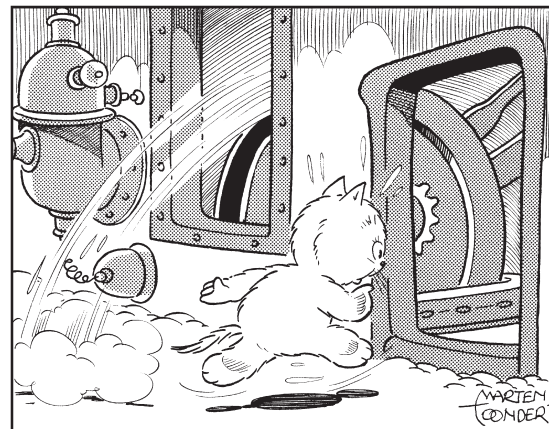
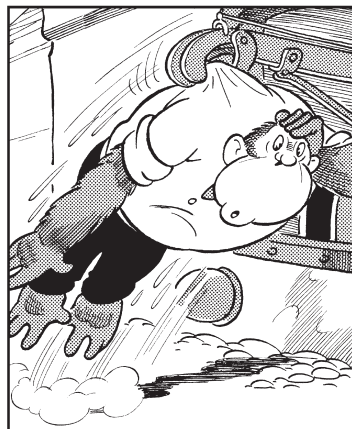
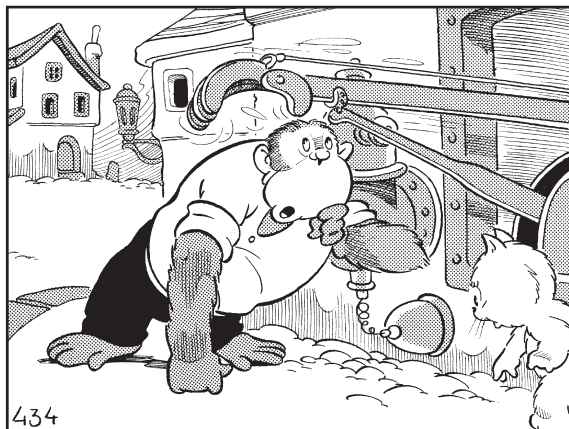
Tjonge, dacht hij, wat is dat hier voor een apparaat? Zoiets heb ik

nog nooit gezien. Vreemd dat dat hier maar zo op straat staat en dat dat raam open is. Het lijkt wel een hand. Maar och, er is niemand te zien, dus gevaarlijk zal het wel niet zijn en bovendien heb ik nu wel iets anders te doen dan geheimzinnige toestellen te bekijken. Dat komt straks wel.

Tom Poes wandelde dus verder, terwijl hij scherp om zich heen keek, maar Ukkie Oetang was nieuwsgierig uitgevallen.

‘Mooie bal,’ zei hij tegen zichzelf. ‘Bal met pijp en stok en alles. Errrrg mooi! En een toet en een fluit. Zal ik eens op blazen.’

Ukkie Oetang stak een van zijn grote handen uit en trok aan het kleine buisje dat een eindje naar buiten stak. Had hij dat nu maar niet gedaan...

- 22 Net toen Ukkie Oetang op het buisje wilde blazen, begon er binnen in het gebouw iets te ratelen. Het wiel begon te draaien en de stalen arm met de ijzeren hand eraan schoot plotseling naar voren en greep Ukkie in zijn boezeroen.

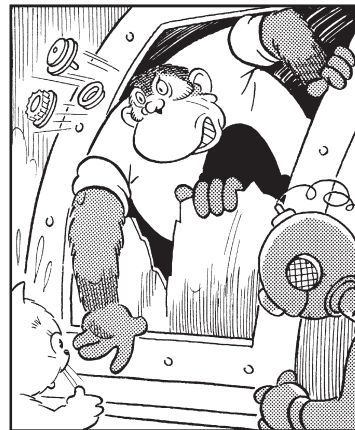
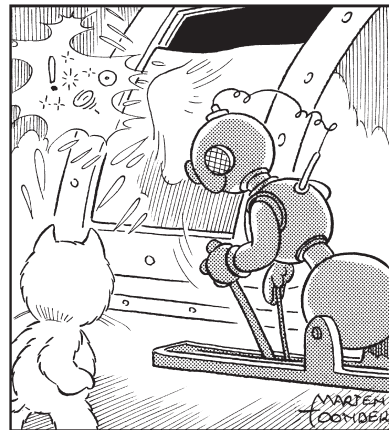
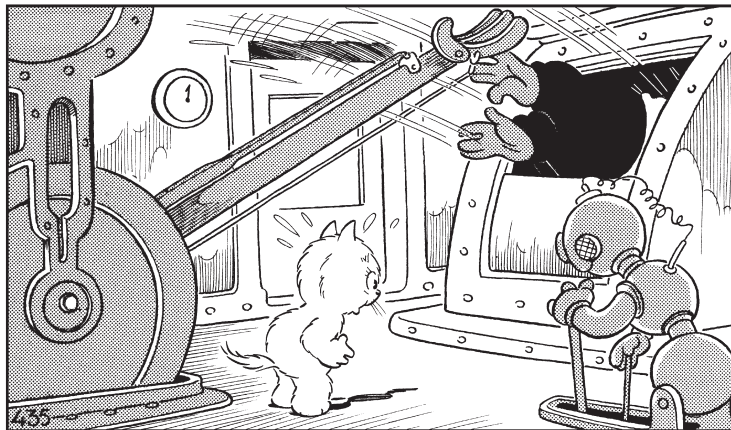
‘Ho!’ riep hij verschrikt. ‘Niet doen, jij! Jij kietelt mij! Laat los!’

Tom Poes, die al een eindje verder gelopen was, draaide zich om en zag dat de stalen arm met grote snelheid naar binnen getrokken werd, terwijl Ukkie onder aan de ijzeren hand hing te spartelen. Tom Poes schrok, dat begrijp je. Het was een vreemd gezicht, een groot, zwaar iemand als Ukkie Oetang onder aan een dunne stalen arm

door een open raam naar binnen te zien schieten.

Dat is niet in orde, dacht Tom Poes. Er moet iemand binnen staan die ons heeft zien komen en die eropuit is ons gevangen te nemen. Maar dan heeft die iemand toch buiten mij gerekend. Ik zal zien wat ik doen kan om Ukkie te redden. Hij is wel vijftientigmaal zo sterk als ik, maar veel hersens heeft hij niet en bang is hij ook.

Tom Poes rende dus zo vlug als hij kon door de open deur heen naar binnen, waar een groot wiel piepend en snorrend aan het draaien was.

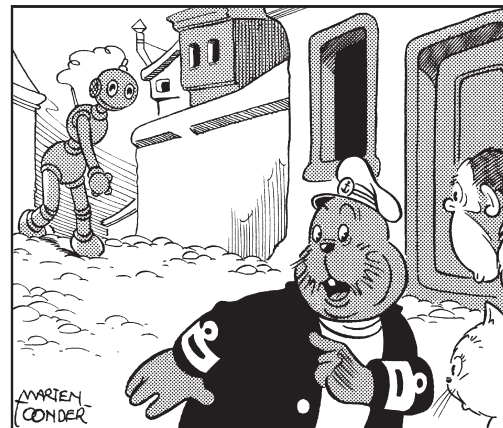
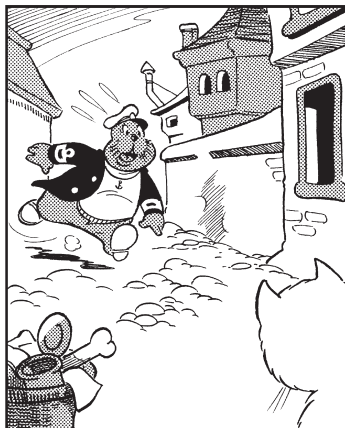
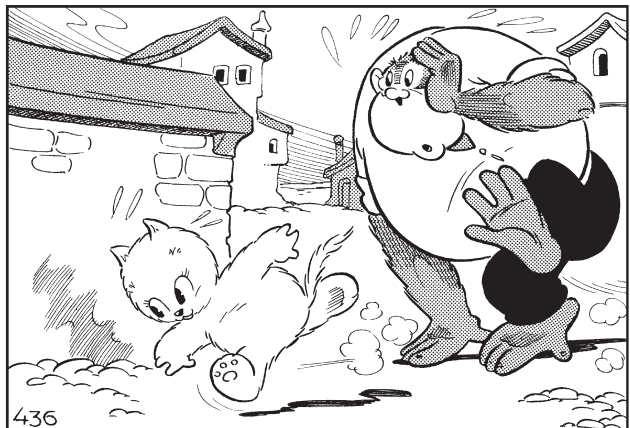

Op het moment dat Tom Poes binnenkwam, werd Ukkie Oetang met een luide plof door een opening in een stalen koker gegooid, zodat de wanden dreunden.

Tjonge, dacht Tom Poes, ik ben blij dat Ukkie Oetang nogal dikke beenderen heeft. Maar ik zou weleens willen weten wie dit op zijn geweten heeft. Het is toch een rare liefhebberij om ergens in een straat van een verlaten stad een machine te bouwen die voorbijgangers naar binnen trekt en door een koker naar beneden gooit. Er is hier niemand te zien. Maar wacht eens... Wat is dat daar? Het lijkt wel een mens! Een mens van staal of van blik; een gewoon mens is het in ieder geval niet. Ik begrijp er niets van.

Op dat moment klonk er vanuit de stalen koker een luid gebons, dat erop duidde dat Ukkie Oetang ongeduldig werd en eruit wilde. Nu, je weet zo langzamerhand wel hoe hij is, en het duurde ook niet lang, of de stalen platen waren helemaal krom en verbogen. Toen kwamen zijn handen tevoorschijn. Hij scheurde de stalen schuifdeur door-midden en klom naar buiten. De stalen man had zich nergens iets van aangetrokken, hij bleef de hefboom, die de deur omhoog moest brengen, naar zich toe trekken, ook toen die deur allang kapot was.

Nee, dacht Tom Poes, een echt mens is het toch niet, al lijkt hij er ook op. Het is maar een gewone machine!

24 'Kom mee,' zei Tom Poes tegen Ukkie Oetang. 'We moeten hier niet te lang blijven, want we weten niet wat ons in dit vreemde huis nog te wachten staat. Kom mee, Ukkie, hollen!'

'Wie heeft arrrme kleine zeeman in hok gegoooid?' vroeg Ukkie. 'Ikke vond niks niet leuk! Ikke wil kijken wie dat gedaan! Grrrrr!'

Het was voor het eerst dat Tom Poes hem boos zag en omdat hij bang was dat Ukkie nog meer domme dingen zou gaan doen, zette hij het op een lopen. Ukkie Oetang was zijn boosheid direct vergeten toen hij Tom Poes zag hollen.

'Waarrrom jij harrd lopen?' vroeg hij, terwijl hij met grote sprongen naast Tom Poes rende. 'Jij toch nooit bang? Jij toch groot en sterrrk? Ikke wou dat ikke zo grrroot en zo sterk was! Oeie! Ikke klein en altijd bang...'

'Je bent dom,' zei Tom Poes. 'Je bent helemaal niet klein, alleen

maar erg dom. Maar wacht eens even, daar komt de kapitein aan en hij ziet er voor zijn doen nogal opgewonden uit.'

Ja, kapitein Wal Rus kwam met grote stappen het straatje in, waar Tom Poes en Ukkie stonden.

'Hallo!' riep hij. 'Blij dat ik je zie, meneer! Sakkerloot, wat dit voor een overgehaalde plaats geworden is snap ik niet. Het is hier erg veranderd, sinds ik hier voor het laatst was. En de bewoners zijn nog het ergste. Ik liep hier de hoek om en toen zag ik ineens een rare kerel staan met een blikken pakje aan. Nou, ik dacht natuurlijk: fijn, daar staat een landhaai die me kan vertellen waarom de loods niet aan boord gekomen is, en ik naar hem toe. Maar die vent gaf geen antwoord! Geen woord, meneer! En toen ik me omdraaide en wegliep, kwam hij achter me aan! Daar is hij! Nu moet je me toch eens vertellen of je ooit zo'n rare snoeshaan gezien hebt, Tom Poes.'